

Vedhuggarens berättelser.

Av E. FJELLSTAD.

Den gamla norrländska skogsbonden berättelser på ofta ut på uppersamman upplever från återlivet. An har man hört vattenfallet underbart vackra lockningar på sina boskap, än har man observerat några med metallknappar på hornen försedda okan da kor, som inom kort försvunnit, som en dimma för ens blickar, och slutligen kan man ha sett en små vuxen, måttelstora varelse, en av vattenfallet, på den lilla skogstjärnen.

Då träder fram många sågar, som vi minnas.

Från gamla tider sagat, om varelser de gamla sägar finnas vid sjö, i skog, under jordkällan.

Då bortom verkligheten tanken skildar.

Och in i sagans vävas nya trådar.

I Västansjöborna pläggade fordon en fiskare på senhösten så sig ned för att genom gullring beskatta vildnaden på hare och skogsfågel eller genom fisketrädet och mete i de närbelägna Norr och Sorsjöarna skaffa sig bidrag till kosthåll. Han var en med skogsliv och välfärd val hemmarädd man, den gamle fiskaren, och det var en intet förbiffen.

En sällsynt trevlig fann han under hösten i det ensamma livet i Västansjöborna. Det var en spännande äventyr på jakt, och fiskerier som enbart lockade honom. Han fann lika stort nöje i ett lugnt och stilla fiske, då han satt i sin lilla båt i den skogskransade sjön, lysa nark på vågorna rytmiska slag mot farkosten, medan han inväntade fiskens napp.

En natt var han ute på den ena av sjöarna, syslande med utläggning av gäddkrokar och mete av abborre. Mitt i den skumma natten gjorde han uppehåll i fisket, styrde kurs på en liten holme i sjön och anordnade där en trevlig brasa för att koka kaffe. Då han så gjort, satte han sig ner i den kaffet kokade, och inför vid skenet från elden sin sista återvänd till gamla tiden och roliga tider brost.

Då såg han på avstånd en rodd, på nalkas den lilla holmen. När den kommit närmare, fann han den fullsatt med ett stort antal från topp till botten utstyrd varelser, människor, fiskar, och skap. När farkosten tagit sin mot land, hörde han ett sorl av röster, som han ej kunde tyda. Så mycket förstod han emellertid, att hopen var högljudd upprörd. Nu reste sig en elertid en person upp i båten, uppmanande den sorlande mängden att tystna och sade till fiskaren:

— Vi ämnar hålla hörlöp på den holme, men din brasa gör festen om intet. Vill du släcka brasan och begiva dig härifrån, så skall du ej bli obelönad. Viltja dina sex gäddkrokar, då du rör hem!

Fiskaren nickade smäskande åt det helgäddsklädda vattenfolket, släckte elden, lämnade holmen och vittjade fiskevornerna. Aldrig hade han förr varit med om ett så rikt fiskafång, på var krok satt en jätegädda, större än han någonsin skådat.

Tacksam mot vattenfolket roddde den lyckosamme fiskaren mot bodarna med den stora fångsten, som han solt utmärkt på stuguvägen till en välkommen spis för den långa vintern.

En kväll, då han satt inne i stugan, hörde han ett muntert sorl av röster utanför. Och snart efteråt lämnade en hop fint pyntad småvuxna kvinnor in till honom och bado att få vila en stund samt koka kaffe. De kommo från en marknad inne på Ångermanlandssidan, sade de, och ville plugga upp sig ett tag, innan de fortsatte den långa vandringen.

Prämlingarna voro synerligen muntra och uppsluppna och ville snart bjuda honom på de godsaker, de förde med sig från marknaden, gåvor från mallica beundrare. Särskilt var det två av pygmäerna som gjorde uppmärksamma försök att få honom med i kalaset och till och med ställde sig på bordet och sågo honom i ögonen. Han var emellertid på sin vakt, de vackra hundra, ögonen kunde ej bedröja honom. Han visste även, att om han smakade på deras dryck kom han på samma gång i värtarnas våld. De ystra ungdomarna fortsatte emellertid att fnittra och småprat, så som flickor brukar, togo gång på gång på sin lekakskoppar samt småskade på godsakerna.

Så småningom började natten vika för en svag gryning, och de minna vattenkvinnorna drog bort.

En annan gång, då var fiskaren knäppt till kols för natten och lag och fraktadt hur brasan brann ned på hårdan. Öppnades dörren ljudlost, och en liten kvinna med ett barn på armen trädde med mjuka, behagliga rörelser in i rummet. Och på väljande jämtel såg hon:

— Låt mig värma barnet en stund, det fryser.

Fiskaren, artig som han pläggade

vara, såg då upp ur sängen och lade ett duktigt fäng ved på elden, så att hela rummet lystes upp. På samma gång ursäktade han sig över att vara så lät klädd i fruntimmerskläder. Medan kvinnan syslade om det lilla barnet invid spisen, hade han, som genast knäppt upp i sängen igen, gott tillfälle att betrakta henne. Hon var vackert värd med ett litet blekt, behaglig ansikte och de alla näpmanständer, men dräkten var tveaktig och nött.

Då den okända kvinnan värmte ordnat med barnet, stod hon upp för att gå. I dörren vände hon sig om och yttrade:

— Tack för din vänlighet, den vill jag belöna! Här på skogen går den största äls, som någonsin funnits i dessa trakter. Den ger jag dig till tack!

Vår man kreds på den största häpnad. Nu hade han stått inför det största undret i sitt liv. Till fullo begrep han, att det var skogsfurun han haft besök av, och denna märklige dam råder över allt jaktbyte i skogen. Och det hon lovade, det visste han att hon också hade makt att hålla.

Det var en makt upprörd man, som tillbrakte natten i de mystisktklädda bodarna och han kunde knappast bärga sig till morgonen med tillredelser för den blivande storrivlingen. Men då dagen började gry, ansade han på det omsorgsfullaste sin gamla "storfågelsösa", skruvad fast flint till bälte och lade krut i fänpansnan. Och då han det gjort, hängde han skjuttyget med kruthorn, kulpan och smörhorn över axeln, grep bössan, öppnade varsamt dörren och gick ut på spaning efter det utlovade höjdet.

Det må emellertid här sägas, att vår hjälte aldrig tillförlitligt jakt på storrilt, så han var föga hemmastadd i slik idrott med dess ofta nog spännande moment. Det visste han emellertid, att älgen har sitt goda skydd i sitt utmärkta luktorgan och känner doft av människan, som den så mycket fruktas, på ett avsevärt avstånd. Det gällde sålunda för en framgångsrik jakt på detta förmåliga villebråd att gå fram i markerna i full motvind samt att ha ögonen på uppspann, och med dessa elementära synpunkter till rättsnäre ställde han stegen in i den hemlighetsfulla storskogen. Hans hjärta klappade hörbart, ögonen stodo på skaff och öronen på spänn.

Men vad var detta för ett åbåke som stod framför honom! Inifrån ett snår av låga granar blickade nämligen emot honom ett svarteländigt djur, större än den största häst han någonsin skådat. På huvudet bar det någonting villdret, som på minde till sin skapnad, om roystomet av en jättefura. — Det var den mäktiga skogsfuruns storstadade börja! Vår minrod överföll till en början en häftig skytteskälva, kroppen darade från topp till botten och han kunde ej hålla bössan i styr. Dock, jaktförbrytt, gav med sig, bössan stöddes emot ett träd och med sikte på kolossens breda bröda rörde han vid trycket. Djuret störtade genast döds-skjutet till marken och skogsfurun hade nu som alltid inifrån sitt stor slagna löfte.

För några månader sedan tillboka i tiden stod åter ett i högsta flör i Jämtland, och detta spelade visst inte en obetydlig roll i jäntens lantushållning. Gärdens boskap gingo på de rika betena långt borta i storskogen vart år under tre månader tid, och det var inte små mängder mejeriprodukter en påfullig satterfiska samlade ihop under betes-säsongen. Flickor vallade boskapen under dagen på de vida, ohägnade markerna samt förde den vid kvälledags till sätern, där den inkallades för natten. Säterlivet skulle ha varit nog så fridfullt, därest ej en mörk punkt funnes. Det var slaghjörnen.

Hjörnen kan i regel vistas i den betande boskapens närhet under försummare utan att oroa den. Men på eftersommaren, då han känner sig behöva anlägga ett försvarligt hull för den halvårliga vintersäsongen, blir han besvärlig. Han "slår" då en och annan ko och uppiater henne. Av denna orsak har man sagt ett pris på nallens huvud.

Då hjörnen går att sova sin långa vintersömme inne i sitt ide, är det jämförsevis lätt att bringa det mäktiga rovdjuret om livet, endast man får reda på var hans sovgemak är beläget. Men på bar mark har det sig avsevärt svårare att komma åt honom på vanligt jägarmanér med bössa och hundar. Har nalle tagit sig oräddt före att "slå" något husdjur, blir det lättare att få honom i fållan. Norrlänningen tillgreper nämligen sådana gånger det lilla effektiva som grymma sättet att narra honom i en sax av järn.

Gamle Wikström i Kottsjön gillade för en slaghjör, som huserade bland Kottsjöbornas hemdjur. En ko hade blivit slagen av en väldig björns borta i Bjäseforsbjörden, och V. hade ett slagjärn på åtel, vilket tillgick så lunda. En källa uppsöktes på närmaste håll och kops rester nedlades i denna, var efter det grova gillret praktiserades ovanpå allt detta. Vid

saxen fastgjordes en järnkätting, i vars andra ände en duktig träklubb fastades. Och då den erfarna gillraren ordnat med allt på bästa vis, var han fullt övertygad om, att nalle skulle bli fast, därest han på nytt infann sig på åtelplatsen.

Ett par dagar efter det saxon gillrats besök V. att vandra bort till Bjäseforsbjörden för att vittja fallan. En av granarna, en ung man med namnet Krok Erik, önskade göra sällskap, något som gillraren även tillät.

Denne Krok Erik, vilken berättaren i sina unga år många gånger såg, var en verklig kampgästalt med jättekrakter, en riktig viking. Han var känd som en sällsynt utdållig och snabb skidloppare, svår att hålla följe med ute på vidderna. På äldre dagar blevo hans sinen lindrigt omhärskade, så att han blev intagen på skidorna, styrta kossar ut genom hospitalets port, och därefter försvinna mot norr. De försök som gjordes att infänsa honom tjänade till intet. Man kunde likväl försöka att hejda den flyende ängeln. — Men till saken!

De båda männen kommo till sist i grannskapet av åteln utan att ännu se till något, men så uppenbarade sig med ena en b-dössal björn, ghende emot dem på två fötter. På den ena rymmen hängde den tunna saxen och med den andra hade han tryckt kätting och träklubb mot den lunda brinjan. Under vandringen uppgav han ryttanden och vrål, så att marken trycktes skälva, och ur de gränslande ögonen sprutade den våldaste iska. Helt naturligt var detta en imponerande syn, föga lämpad för svaga nerver. Och fastän fjärrad av den tunna saxen, var björnen en fruktansvärd motståndare.

Jag försår så väl, att någon läsare av dessa rader tänker på fort sätningen. Den unge mannen med jättekrakterna skall försämr bruket av bössan och på vikingamått uppta en evigskamp med det ursinniga djuret. Det blev likväl ej så. I den storsvuxne Krok Eriks omhölje fanns endast rum för en hares mot. Han råkade i häftig skräck och tog vid åsynen av björnen, till harvran, ställande kossan mot hemmet så fort han förmådde springa.

Gamle V. tog saken annorlunda. Under sin långa jägarbana hade han upprepade gånger stått inför liknande syner och hans nerver voro härav härdade och starka. Han sände på stadiga armar den grova rundkulan mitt genom björnens hjärta, och vildmarkens fjärrade härskare sjönk genast död ned på marken.

Men vad var detta för ett åbåke som stod framför honom! Inifrån ett snår av låga granar blickade nämligen emot honom ett svarteländigt djur, större än den största häst han någonsin skådat. På huvudet bar det någonting villdret, som på minde till sin skapnad, om roystomet av en jättefura. — Det var den mäktiga skogsfuruns storstadade börja! Vår minrod överföll till en början en häftig skytteskälva, kroppen darade från topp till botten och han kunde ej hålla bössan i styr. Dock, jaktförbrytt, gav med sig, bössan stöddes emot ett träd och med sikte på kolossens breda bröda rörde han vid trycket. Djuret störtade genast döds-skjutet till marken och skogsfurun hade nu som alltid inifrån sitt stor slagna löfte.

För några månader sedan tillboka i tiden stod åter ett i högsta flör i Jämtland, och detta spelade visst inte en obetydlig roll i jäntens lantushållning. Gärdens boskap gingo på de rika betena långt borta i storskogen vart år under tre månader tid, och det var inte små mängder mejeriprodukter en påfullig satterfiska samlade ihop under betes-säsongen. Flickor vallade boskapen under dagen på de vida, ohägnade markerna samt förde den vid kvälledags till sätern, där den inkallades för natten. Säterlivet skulle ha varit nog så fridfullt, därest ej en mörk punkt funnes. Det var slaghjörnen.

Hjörnen kan i regel vistas i den betande boskapens närhet under försummare utan att oroa den. Men på eftersommaren, då han känner sig behöva anlägga ett försvarligt hull för den halvårliga vintersäsongen, blir han besvärlig. Han "slår" då en och annan ko och uppiater henne. Av denna orsak har man sagt ett pris på nallens huvud.

Då hjörnen går att sova sin långa vintersömme inne i sitt ide, är det jämförsevis lätt att bringa det mäktiga rovdjuret om livet, endast man får reda på var hans sovgemak är beläget. Men på bar mark har det sig avsevärt svårare att komma åt honom på vanligt jägarmanér med bössa och hundar. Har nalle tagit sig oräddt före att "slå" något husdjur, blir det lättare att få honom i fållan. Norrlänningen tillgreper nämligen sådana gånger det lilla effektiva som grymma sättet att narra honom i en sax av järn.

Gamle Wikström i Kottsjön gillade för en slaghjör, som huserade bland Kottsjöbornas hemdjur. En ko hade blivit slagen av en väldig björns borta i Bjäseforsbjörden, och V. hade ett slagjärn på åtel, vilket tillgick så lunda. En källa uppsöktes på närmaste håll och kops rester nedlades i denna, var efter det grova gillret praktiserades ovanpå allt detta. Vid

saxen fastgjordes en järnkätting, i vars andra ände en duktig träklubb fastades. Och då den erfarna gillraren ordnat med allt på bästa vis, var han fullt övertygad om, att nalle skulle bli fast, därest han på nytt infann sig på åtelplatsen.

Ett par dagar efter det saxon gillrats besök V. att vandra bort till Bjäseforsbjörden för att vittja fallan. En av granarna, en ung man med namnet Krok Erik, önskade göra sällskap, något som gillraren även tillät.

Denne Krok Erik, vilken berättaren i sina unga år många gånger såg, var en verklig kampgästalt med jättekrakter, en riktig viking. Han var känd som en sällsynt utdållig och snabb skidloppare, svår att hålla följe med ute på vidderna. På äldre dagar blevo hans sinen lindrigt omhärskade, så att han blev intagen på skidorna, styrta kossar ut genom hospitalets port, och därefter försvinna mot norr. De försök som gjordes att infänsa honom tjänade till intet. Man kunde likväl försöka att hejda den flyende ängeln. — Men till saken!

De båda männen kommo till sist i grannskapet av åteln utan att ännu se till något, men så uppenbarade sig med ena en b-dössal björn, ghende emot dem på två fötter. På den ena rymmen hängde den tunna saxen och med den andra hade han tryckt kätting och träklubb mot den lunda brinjan. Under vandringen uppgav han ryttanden och vrål, så att marken trycktes skälva, och ur de gränslande ögonen sprutade den våldaste iska. Helt naturligt var detta en imponerande syn, föga lämpad för svaga nerver. Och fastän fjärrad av den tunna saxen, var björnen en fruktansvärd motståndare.

Jag försår så väl, att någon läsare av dessa rader tänker på fort sätningen. Den unge mannen med jättekrakterna skall försämr bruket av bössan och på vikingamått uppta en evigskamp med det ursinniga djuret. Det blev likväl ej så. I den storsvuxne Krok Eriks omhölje fanns endast rum för en hares mot. Han råkade i häftig skräck och tog vid åsynen av björnen, till harvran, ställande kossan mot hemmet så fort han förmådde springa.

Gamle V. tog saken annorlunda. Under sin långa jägarbana hade han upprepade gånger stått inför liknande syner och hans nerver voro härav härdade och starka. Han sände på stadiga armar den grova rundkulan mitt genom björnens hjärta, och vildmarkens fjärrade härskare sjönk genast död ned på marken.

Men vad var detta för ett åbåke som stod framför honom! Inifrån ett snår av låga granar blickade nämligen emot honom ett svarteländigt djur, större än den största häst han någonsin skådat. På huvudet bar det någonting villdret, som på minde till sin skapnad, om roystomet av en jättefura. — Det var den mäktiga skogsfuruns storstadade börja! Vår minrod överföll till en början en häftig skytteskälva, kroppen darade från topp till botten och han kunde ej hålla bössan i styr. Dock, jaktförbrytt, gav med sig, bössan stöddes emot ett träd och med sikte på kolossens breda bröda rörde han vid trycket. Djuret störtade genast döds-skjutet till marken och skogsfurun hade nu som alltid inifrån sitt stor slagna löfte.

För några månader sedan tillboka i tiden stod åter ett i högsta flör i Jämtland, och detta spelade visst inte en obetydlig roll i jäntens lantushållning. Gärdens boskap gingo på de rika betena långt borta i storskogen vart år under tre månader tid, och det var inte små mängder mejeriprodukter en påfullig satterfiska samlade ihop under betes-säsongen. Flickor vallade boskapen under dagen på de vida, ohägnade markerna samt förde den vid kvälledags till sätern, där den inkallades för natten. Säterlivet skulle ha varit nog så fridfullt, därest ej en mörk punkt funnes. Det var slaghjörnen.

Hjörnen kan i regel vistas i den betande boskapens närhet under försummare utan att oroa den. Men på eftersommaren, då han känner sig behöva anlägga ett försvarligt hull för den halvårliga vintersäsongen, blir han besvärlig. Han "slår" då en och annan ko och uppiater henne. Av denna orsak har man sagt ett pris på nallens huvud.

Då hjörnen går att sova sin långa vintersömme inne i sitt ide, är det jämförsevis lätt att bringa det mäktiga rovdjuret om livet, endast man får reda på var hans sovgemak är beläget. Men på bar mark har det sig avsevärt svårare att komma åt honom på vanligt jägarmanér med bössa och hundar. Har nalle tagit sig oräddt före att "slå" något husdjur, blir det lättare att få honom i fållan. Norrlänningen tillgreper nämligen sådana gånger det lilla effektiva som grymma sättet att narra honom i en sax av järn.

Gamle Wikström i Kottsjön gillade för en slaghjör, som huserade bland Kottsjöbornas hemdjur. En ko hade blivit slagen av en väldig björns borta i Bjäseforsbjörden, och V. hade ett slagjärn på åtel, vilket tillgick så lunda. En källa uppsöktes på närmaste håll och kops rester nedlades i denna, var efter det grova gillret praktiserades ovanpå allt detta. Vid

saxen fastgjordes en järnkätting, i vars andra ände en duktig träklubb fastades. Och då den erfarna gillraren ordnat med allt på bästa vis, var han fullt övertygad om, att nalle skulle bli fast, därest han på nytt infann sig på åtelplatsen.

Ett par dagar efter det saxon gillrats besök V. att vandra bort till Bjäseforsbjörden för att vittja fallan. En av granarna, en ung man med namnet Krok Erik, önskade göra sällskap, något som gillraren även tillät.

Denne Krok Erik, vilken berättaren i sina unga år många gånger såg, var en verklig kampgästalt med jättekrakter, en riktig viking. Han var känd som en sällsynt utdållig och snabb skidloppare, svår att hålla följe med ute på vidderna. På äldre dagar blevo hans sinen lindrigt omhärskade, så att han blev intagen på skidorna, styrta kossar ut genom hospitalets port, och därefter försvinna mot norr. De försök som gjordes att infänsa honom tjänade till intet. Man kunde likväl försöka att hejda den flyende ängeln. — Men till saken!

De båda männen kommo till sist i grannskapet av åteln utan att ännu se till något, men så uppenbarade sig med ena en b-dössal björn, ghende emot dem på två fötter. På den ena rymmen hängde den tunna saxen och med den andra hade han tryckt kätting och träklubb mot den lunda brinjan. Under vandringen uppgav han ryttanden och vrål, så att marken trycktes skälva, och ur de gränslande ögonen sprutade den våldaste iska. Helt naturligt var detta en imponerande syn, föga lämpad för svaga nerver. Och fastän fjärrad av den tunna saxen, var björnen en fruktansvärd motståndare.

Jag försår så väl, att någon läsare av dessa rader tänker på fort sätningen. Den unge mannen med jättekrakterna skall försämr bruket av bössan och på vikingamått uppta en evigskamp med det ursinniga djuret. Det blev likväl ej så. I den storsvuxne Krok Eriks omhölje fanns endast rum för en hares mot. Han råkade i häftig skräck och tog vid åsynen av björnen, till harvran, ställande kossan mot hemmet så fort han förmådde springa.

Gamle V. tog saken annorlunda. Under sin långa jägarbana hade han upprepade gånger stått inför liknande syner och hans nerver voro härav härdade och starka. Han sände på stadiga armar den grova rundkulan mitt genom björnens hjärta, och vildmarkens fjärrade härskare sjönk genast död ned på marken.

Men vad var detta för ett åbåke som stod framför honom! Inifrån ett snår av låga granar blickade nämligen emot honom ett svarteländigt djur, större än den största häst han någonsin skådat. På huvudet bar det någonting villdret, som på minde till sin skapnad, om roystomet av en jättefura. — Det var den mäktiga skogsfuruns storstadade börja! Vår minrod överföll till en början en häftig skytteskälva, kroppen darade från topp till botten och han kunde ej hålla bössan i styr. Dock, jaktförbrytt, gav med sig, bössan stöddes emot ett träd och med sikte på kolossens breda bröda rörde han vid trycket. Djuret störtade genast döds-skjutet till marken och skogsfurun hade nu som alltid inifrån sitt stor slagna löfte.

För några månader sedan tillboka i tiden stod åter ett i högsta flör i Jämtland, och detta spelade visst inte en obetydlig roll i jäntens lantushållning. Gärdens boskap gingo på de rika betena långt borta i storskogen vart år under tre månader tid, och det var inte små mängder mejeriprodukter en påfullig satterfiska samlade ihop under betes-säsongen. Flickor vallade boskapen under dagen på de vida, ohägnade markerna samt förde den vid kvälledags till sätern, där den inkallades för natten. Säterlivet skulle ha varit nog så fridfullt, därest ej en mörk punkt funnes. Det var slaghjörnen.

Hjörnen kan i regel vistas i den betande boskapens närhet under försummare utan att oroa den. Men på eftersommaren, då han känner sig behöva anlägga ett försvarligt hull för den halvårliga vintersäsongen, blir han besvärlig. Han "slår" då en och annan ko och uppiater henne. Av denna orsak har man sagt ett pris på nallens huvud.

Då hjörnen går att sova sin långa vintersömme inne i sitt ide, är det jämförsevis lätt att bringa det mäktiga rovdjuret om livet, endast man får reda på var hans sovgemak är beläget. Men på bar mark har det sig avsevärt svårare att komma åt honom på vanligt jägarmanér med bössa och hundar. Har nalle tagit sig oräddt före att "slå" något husdjur, blir det lättare att få honom i fållan. Norrlänningen tillgreper nämligen sådana gånger det lilla effektiva som grymma sättet att narra honom i en sax av järn.

Gamle Wikström i Kottsjön gillade för en slaghjör, som huserade bland Kottsjöbornas hemdjur. En ko hade blivit slagen av en väldig björns borta i Bjäseforsbjörden, och V. hade ett slagjärn på åtel, vilket tillgick så lunda. En källa uppsöktes på närmaste håll och kops rester nedlades i denna, var efter det grova gillret praktiserades ovanpå allt detta. Vid

saxen fastgjordes en järnkätting, i vars andra ände en duktig träklubb fastades. Och då den erfarna gillraren ordnat med allt på bästa vis, var han fullt övertygad om, att nalle skulle bli fast, därest han på nytt infann sig på åtelplatsen.

Men vad var detta för ett åbåke som stod framför honom! Inifrån ett snår av låga granar blickade nämligen emot honom ett svarteländigt djur, större än den största häst han någonsin skådat. På huvudet bar det någonting villdret, som på minde till sin skapnad, om roystomet av en jättefura. — Det var den mäktiga skogsfuruns storstadade börja! Vår minrod överföll till en början en häftig skytteskälva, kroppen darade från topp till botten och han kunde ej hålla bössan i styr. Dock, jaktförbrytt, gav med sig, bössan stöddes emot ett träd och med sikte på kolossens breda bröda rörde han vid trycket. Djuret störtade genast döds-skjutet till marken och skogsfurun hade nu som alltid inifrån sitt stor slagna löfte.

För några månader sedan tillboka i tiden stod åter ett i högsta flör i Jämtland, och detta spelade visst inte en obetydlig roll i jäntens lantushållning. Gärdens boskap gingo på de rika betena långt borta i storskogen vart år under tre månader tid, och det var inte små mängder mejeriprodukter en påfullig satterfiska samlade ihop under betes-säsongen. Flickor vallade boskapen under dagen på de vida, ohägnade markerna samt förde den vid kvälledags till sätern, där den inkallades för natten. Säterlivet skulle ha varit nog så fridfullt, därest ej en mörk punkt funnes. Det var slaghjörnen.

Hjörnen kan i regel vistas i den betande boskapens närhet under försummare utan att oroa den. Men på eftersommaren, då han känner sig behöva anlägga ett försvarligt hull för den halvårliga vintersäsongen, blir han besvärlig. Han "slår" då en och annan ko och uppiater henne. Av denna orsak har man sagt ett pris på nallens huvud.

Då hjörnen går att sova sin långa vintersömme inne i sitt ide, är det jämförsevis lätt att bringa det mäktiga rovdjuret om livet, endast man får reda på var hans sovgemak är beläget. Men på bar mark har det sig avsevärt svårare att komma åt honom på vanligt jägarmanér med bössa och hundar. Har nalle tagit sig oräddt före att "slå" något husdjur, blir det lättare att få honom i fållan. Norrlänningen tillgreper nämligen sådana gånger det lilla effektiva som grymma sättet att narra honom i en sax av järn.

Gamle Wikström i Kottsjön gillade för en slaghjör, som huserade bland Kottsjöbornas hemdjur. En ko hade blivit slagen av en väldig björns borta i Bjäseforsbjörden, och V. hade ett slagjärn på åtel, vilket tillgick så lunda. En källa uppsöktes på närmaste håll och kops rester nedlades i denna, var efter det grova gillret praktiserades ovanpå allt detta. Vid

saxen fastgjordes en järnkätting, i vars andra ände en duktig träklubb fastades. Och då den erfarna gillraren ordnat med allt på bästa vis, var han fullt övertygad om, att nalle skulle bli fast, därest han på nytt infann sig på åtelplatsen.

Ett par dagar efter det saxon gillrats besök V. att vandra bort till Bjäseforsbjörden för att vittja fallan. En av granarna, en ung man med namnet Krok Erik, önskade göra sällskap, något som gillraren även tillät.

Denne Krok Erik, vilken berättaren i sina unga år många gånger såg, var en verklig kampgästalt med jättekrakter, en riktig viking. Han var känd som en sällsynt utdållig och snabb skidloppare, svår att hålla följe med ute på vidderna. På äldre dagar blevo hans sinen lindrigt omhärskade, så att han blev intagen på skidorna, styrta kossar ut genom hospitalets port, och därefter försvinna mot norr. De försök som gjordes att infänsa honom tjänade till intet. Man kunde likväl försöka att hejda den flyende ängeln. — Men till saken!

De båda männen kommo till sist i grannskapet av åteln utan att ännu se till något, men så uppenbarade sig med ena en b-dössal björn, ghende emot dem på två fötter. På den ena rymmen hängde den tunna saxen och med den andra hade han tryckt kätting och träklubb mot den lunda brinjan. Under vandringen uppgav han ryttanden och vrål, så att marken trycktes skälva, och ur de gränslande ögonen sprutade den våldaste iska. Helt naturligt var detta en imponerande syn, föga lämpad för svaga nerver. Och fastän fjärrad av den tunna saxen, var björnen en fruktansvärd motståndare.

Jag försår så väl, att någon läsare av dessa rader tänker på fort sätningen. Den unge mannen med jättekrakterna skall försämr bruket av bössan och på vikingamått uppta en evigskamp med det ursinniga djuret. Det blev likväl ej så. I den storsvuxne Krok Eriks omhölje fanns endast rum för en hares mot. Han råkade i häftig skräck och tog vid åsynen av björnen, till harvran, ställande kossan mot hemmet så fort han förmådde springa.

Gamle V. tog saken annorlunda. Under sin långa jägarbana hade han upprepade gånger stått inför liknande syner och hans nerver voro härav härdade och starka. Han sände på stadiga armar den grova rundkulan mitt genom björnens hjärta, och vildmarkens fjärrade härskare sjönk genast död ned på marken.

Men vad var detta för ett åbåke som stod framför honom! Inifrån ett snår av låga granar blickade nämligen emot honom ett svarteländigt djur, större än den största häst han någonsin skådat. På huvudet bar det någonting villdret, som på minde till sin skapnad, om roystomet av en jättefura. — Det var den mäktiga skogsfuruns storstadade börja! Vår minrod överföll till en början en häftig skytteskälva, kroppen darade från topp till botten och han kunde ej hålla bössan i styr. Dock, jaktförbrytt, gav med sig, bössan stöddes emot ett träd och med sikte på kolossens breda bröda rörde han vid trycket. Djuret störtade genast döds-skjutet till marken och skogsfurun hade nu som alltid inifrån sitt stor slagna löfte.

För några månader sedan tillboka i tiden stod åter ett i högsta flör i Jämtland, och detta spelade visst inte en obetydlig roll i jäntens lantushållning. Gärdens boskap gingo på de rika betena långt borta i storskogen vart år under tre månader tid, och det var inte små mängder mejeriprodukter en påfullig satterfiska samlade ihop under betes-säsongen. Flickor vallade boskapen under dagen på de vida, ohägnade markerna samt förde den vid kvälledags till sätern, där den inkallades för natten. Säterlivet skulle ha varit nog så fridfullt, därest ej en mörk punkt funnes. Det var slaghjörnen.

Hjörnen kan i regel vistas i den betande boskapens närhet under försummare utan att oroa den. Men på eftersommaren, då han känner sig behöva anlägga ett försvarligt hull för den halvårliga vintersäsongen, blir han besvärlig. Han "slår" då en och annan ko och uppiater henne. Av denna orsak har man sagt ett pris på nallens huvud.